

Dörd yetim

(Xan Abdulla)

-Muncuq oyunu bilirsən nədi?

-Hessenin romanı?

-Onu demirəm. Muncuq oyunu bir neçə yazıçının birləşib bir əsər ortaya qoymasına deyilir.

-Maraqlıdı...

-Mənim fikrim var, sənə birgə yeddi adam olacağıq. Əgər qəbul eləsən.

-Edərəm, yaxşı fikirdi.

-Bir bina yanır. Ticarət mərkəzi kimi bir şey. Bu binadan yeddi adam sağ qurtulur və həmin bu yeddi adamı bir müstəntiq sorğuya çəkir. Binanın necə və ya kim tərəfindən yandırılmasını aydınlaşdırmaq üçün.

-Bizim işimiz nədi bəs?

-Bizim hər birimiz yeddi şahiddən biri olacağıq. Müstəntiqə öz hekayəmizi danışacağıq. Binanın necə yanması, necə sağ qurtulmağımız, ümumiyyətlə, orda nə işimiz olduğunu və bunun kimi şeylər. Romanın adı da “Yeddi şahid” olacaq.

-Yaxşı. Bəs hekayələr arasında bağlantı necə qurulacaq? Ola bilər ki, kiminsə hekayəsi digərini inkar etsin.

-Sonda özüm düzəlişlər edəcəm, bunları sonra hamımız birgə görüşüb müzakirə edəcəyik. Gələn ayın birinə kimi çalış çətdir hekayəni. Digərlərinə ilə eyni və ya oxşar personaj seçə bilməzsən. Yoxsa boz, cansıxıcı bir şey çıxar ortaya.

-Mənim qəhrəmanım uşaq olacaq.

Bu danışmaq mənə yazıçı tanışım arasında baş tutmuşdu. Hekayəni danışdığımız zamana kimi hazır edib tanışıma yollamışdım. Layihə baş tutmadı. Ən çox isə hekayənin taleyinə ürəyim yandı. Lazımsız idi, lazımsız olmaqdan daha pis nə var? Başqa bir yazıçı intihar etmişdi hekayənin yazılmasından altı ay sonra. Dostları onun adına hekayə müsabiqəsi təşkil etdilər. Mən də yetim bir uşaqdan danışan

yetim bir hekayəni yetim bir yazıçıya həsr olunmuş müsabiqəyə göndərmək istədim. Çünki nəşə oxşarlıq vardı.

Yeddi şahid (Uşaq)

Tələsə-tələsə anamın iş yerinə qaçanda burnuma olduqca xoş bir qoxu dəydi, qızarmış ət qoxusu. Bizim evdə ət yeyilməzdi. Tüstünün ətri o qədər xoş idi ki, başqalarına qışqanmışdım onu, hamısını özüm udmaq istəmişdim, ta ki bitənə, hamısı ciyərimə hopana qədər. Artırmaların birində ata ilə oğlu manqalda ət qızardırdı. Uşaq gülürdü, atasına nəşə deyirdi. Atasını olduğuna əmin idim, atalar kimi baxırdı, atalar kimi gülürdü. Gülüşləri isə çox bənzəyirdi. Onlara paxıllığım tuturdu. Mən paxıl adamam. Həyatım paxıllıq edərək keçib. Bir az sonra ət yeyəcək olmalarına, gülmələrinə paxıllığım tuturdu. Uşağa paxıllığım tuturdu, ona görə ki, bir atası var. Mənim atam yoxdu, ölüb. Balaca idim, anamdan soruşdum ki, başqa uşaqların atası var, mənim atam hardadı? Dedi ki, ölüb və asta addımlarla ayaqyoluna getdi, ağladı orda.

Hər şeyə rəğmən haqqında danışmalı olduğum günün ilk yarısında xoşbəxt idim, nə olsun ki, atam yox idi, uşaqla-atasının artırmada ət qızartması mənə atamın yoxluğunu, aclığını xatırladırdı, nə olsun ki, kiməsə paxıllığım tuturdu. Anam mənə hədiyyə almışdı, heç nə vecimə deyildi. Ad günüm idi həmin gün. On beş yaşım olurdu.

İndi ət sözünü eşidəndə qaytarmağım gəlir, yanmış ət qoxusu burnuma dolub daxilimdə yeriir, ürəyimi bulandırır. Yanmış ət qoxusu, insan əti qoxusu, anamın və digər yanmış insanların qoxusu, o qoxulara qarışan yanmış tük, taxta qoxusu. Kabab qoxusuna bənzəyən o qoxu. Həsəd apardığın şey bir az sonra sənün üçün ömürlük kabusuna çevrilə bilər.

Qalın, uzun saçları vardı anamın. Onun ən gözəl, bəlkə də yaganə gözəl olan yeri idi saçları. Mənim üçün dünyanın ən gözəl qadını idi.

Ona görə məni bir neçə dəfə məsxərəyə qoyub gülmüşdülər. Solğun idi anam, onu ən gözəl bu söz ifadə edir. Kolundan qoparılmış və suya qoyulub unudulmuş gültək soğun... Mən nəyəşə sevinəndə o da sevinirdi, başqa nəyəşə sevindiğini görməmişəm. Ölümünə də məni sevindirmək istəyi səbəb oldu.

Öz-özümə sözlər verirdim. Oxuyub böyük adam olacağam, qoymayacam anam kiminsə ayağının altını süpürsün, ayaqyolu təmizləsin. Nəyəsə göz yaşı axıtsın. Bilirdim ki, anam pulu çətin qazanır, kimlərinsə sözünü götürür, bəlkə də, təhqir də edirlər onu. Ona görə də yediyim yemək boğazımdan asan-asan keçmirdi. Geydiyim paltarlar daş kimi ağır idi, kirpi dərisindən tikilibmiş kimi ağrıdırdı məni. Anam yediyindən qısıb məni yedirir, geydiyindən qısıb məni geydirirdi. Yeməklərimizdən toz dadı gəlirdi, anamın süpürdüüyü tozun dadı. Paltarlarıma ayaqyoluların qoxusu sinmişdi, Əslində isə anamın yeməkləri olduqca dadlı olurdu, siz də çox bəyənərdiniz, dediyim kimi ət olmurdu, amma dadlı idi. O toz tamı ağzımın içində idi, anamın yeməklərində yox. Paltarlarım da tər-təmiz olardı. Sınıfdə hamıdan təmiz, o qoxu burnumdan getməzdi. Sınıf yoldaşlarımla qəddar lağlağları yaratmışdı o dadı və qoxunu. Mən sinifdə hamıdan yaxşı oxuyuram, buna görə zəhlələri gedir, incidirlər məni. Anamın xadimə olduğunu gedib-gəlib üzümə vururlar. Gücüm də çatmır onlara. Daha onları görməyəcəm, özüm kimi anasız-atasız, kimsəsiz uşaqlarla birgə yaşayacağam. Ortaq ağrılar adamları birləşdirir, dost edir. Mənə elə gəlir ki, bizi ələ salıb gülənlər də o ağrını, o kədəri azca da olsa duysa idilər elə davranmazdılar. İndiyə kimi dəfələrlə döyülsəm də heç kəsi döyə bilməmişəm. Ona görə belə çəlimsizəm ki, sınıf yoldaşlarımla kimi hər gün ət yemirdim, evdən gətirdikləri içi ətlə dolu qoğalları iştahla yeməklərinə baxanda mədəm sıyrılırdı. Güləndə, danışıqda ətrafa yaydıqları ətli tüpürçəklərə heyfim gəlirdi. İndi düşünürəm ki, yaxşı ki, çoxlu ət yeməmişəm. İndiyədək yediyim bütün ətləri qusmaq istəyirəm. Əvvəl ayaqyolu qoxusu vardı burnumda, indi isə ət. Anamın əti.

Kabuslar görürdüm, görürdüm ki, bir neçə iri cüssəli adam qollarımdan tutub harasa sürükləyirlər məni, saçımdan yolurlar, üzümə tüpürürlər, sonra bir uçuğunun kənarına dartırlar, əl-ayağımdan yapışıb önə-ərxaya hərəkət etdirib uçuğuma tullayırlar. Sonra da gülüşürlər, ta oyanana qədər gülüş səsləri qulaqlarımdan getmir. Bu yuxunu çox görmüşəm, bir azca dəyişsə də, demək olar ki, hər şey olduğu kimi qalırdı. Bundan sonra görəcəyim kabusların necə olacağını isə əzbər bilirəm. Gözəl yuxular da görürdüm. Çoxlu kitablar oxumuşam mən. Sevirəm kitab oxumağı. Oxuduqlarımı da sayıram, qeyd edirəm, düz 711 dənə... 712 olacaqdı, olmadı. 80-ci səhifədə qaldım. Heç zaman oxumayacam o kitabın davamını, eləcə saxlayacağam, hara getsəm özümlə aparacağam, yanımdan ayırmayacağam, baxdıqca anamı yanımda hiss edəcəyəm, axı ondan başqa mənə anamdan nəsə qalmayıb. Bəlkə də hər şeyin günahkarı o kitab oldu. Anam o kitabı almasaydı indi hər şey fərqli olacaqdı, yaşayacaqdı. Yuxuda oxuğum kitablardakı qəhrəmanları görürdüm, dostluq edirdik, birlikdə dəfinə axtarırdıq, meşələri gəzirdik, pislərə qarşı savaşırdıq, çəlimsiz olsam da yuxularımda qılınıcı ustalılıqla

oykada bilirəm. Yaxşı at da sürürəm, yer qazmağı da bacarıram. Dəfinə axtarmaq üçün. Amma, keçən dəfə məktəbdə iməcilik zamanı beli əlimə alıb torpağı qazmağa çalışsam da bir şey bacara bilmədim, bir xeyli əlləşdim, ta gəlib mənə ələ salıb gülmələrinə qədər. Danışdığım o gözəl yuxuları xüsusi günlərdə görürdüm. O günlər ki, heç kim mənə dəyib-dolaşmırdı, mənə alçaltmırdı, anam nəyəsə görə ağlamırdı. O nə qədər gülürüz olurdusa yuxularım daha da gözəlləşirdi.

Oxuduğum kitabda bir ifadə diqqətimi çəkmişdi: “Sevincdən ağlamaq”. Anam bircə maaşını alanda sevinirdi, azca gülümsünürdü. Ona görə ki, pulu mənə xərcləyəcək. Özü üçün nə edirdi ki guya?

Özümə söz verdim, dedim ki, bir gün anamı sevincdən ağladacağam, nə yolla olur olsun. Özümə verdiyim bu söz yavaş-yavaş həyatımın mənasına çevrilirdi. Başımı kitabdan-dəftərdən qaldırmırdım. Anamla birgə həyatımın məqsədi də öldü, yanib getdi. Torpağın altında qurdlar yeyir onu, mənim gözəl anamı. Mənə sevən yeganə insanı. Kaş onlar biləydi nəyi yeyirlər. Görəsən, yenə iştahla yeyə bilərdilər, yoxsa ağlayardılar onlar da? Yəqin, qurdlar ağlaya bilmirlər, onlar yalnız yeyirlər, çoxalırlar, yeyirlər, çoxalırlar. Bilmirlər, bilmədən yeyirlər, çünki yeməlidirlər. Hər şeyi danışmaq istəyirəm, danışib qurtulmaq.

Bir kitabda oxumuşdum, “qızın kağız kimi ağ dərisi vardı”. Anamın dərisi kimi. Kitabdakı o cümlə qızın gözəlliyini təsvir edirdi, mənim anamın ağılığı isə gözəllikdən deyildi, xəstə idi anam. Uşaqlıqdan mənə birgə bir qorxu yaşayıb və böyüyüb. Anamı itirmək qorxusu. Həmişə mənə elə gəlib ki, anam tez öləcək. Ona görə də onu sevincdən ağlatmaq üçün vaxtımın az olduğunu dərk edirdim, buna tələsirdim. Olmadı, kağız kimi yandı anam, kağızlar kimi həyatımı gözəlləşdirirdi. Qırmızı rəngli corabları var idi anamın, bina yananda ayağında idilər, hisdən bəzi yerləri qaralmışdı. Lap uşaqlıqdan o corabları anamın ayağında görürdüm, necə olurdu ki, illərin corabı cırılmırdı, adicə yamağı da yox idi, anlamırdım. Astagəl qadın idi, ləng danışdı, ləng yeyirdi, ləng gülürdü, ləng ağlayırdı, amma həmin gün tamam başqa cür idi. Cəld və soyuqqanlı. Pişik kimi cəld idi, pişik siçanı tutan kimi tutmuşdu mənə.

Anamın çəkdiyi zülmün, əziyyətin bir damcısını da çəkməyən insanlar var. Anamda olan sevginin, dözümlü bir damcısı yoxdu onlarda, bir damcısı. İndi anamın yanmış ətinə torpaqda qurdlar yeyir, onlar isə yaşayır. Bəs niyə belə olmalıdı? Anam o qədər əzab-əziyyətə rəğmən beləmi ölməli idi? Allahdan soruşub cavabını bilmək istədiyim o qədər şey var. Bircə dəfə sevincdən ağlasaydı nə olardı? Bircə dəfə.

Pul qazanıb anama rəngli corablar almaq istəyirdim, qırmızı rəngdən başqa bütün rəngləri alacaqdı. Sonra qəşəng paltarlar, isti ayaqqabılar, hansılar ki, onda heç zaman olmayıb, sonra isti bir ev. Heç olmasa bircə ay da keçsəydi, bəlkə, bacaracaqdım. Ad günü olacaqdı, ona şeir yazmışdım, üç bəndlik. Məktəbdə, dərs vaxtı. İndiyədək anam üçün heç nə edə bilməmişəm. Bircə ay da keçsəydi oxuyacaqdım. Kağız kimi ağ sifəti qizaracaqdımı? Görəsən, anam ömrü boyu kimdənsə hədiyyə almışdı? Yəqin ki, yox. Mən anama aid kitab yazacağam. Əsərin içində anamı sevincdən ağladacağam, özü də dəfələrlə. Bunu mütləq edəcəyəm.

Hansısa kitabda belə bir hissə vardı, deməli bir uşaq ac olur, atasına ac olduğunu deyir, atası da onun üçün çörək oğurladığı zaman tutulur, çörəkçi ataya güclü bir şapalaq vurur. Onun yanında atasına şapalaq vurulması uşağa pis təsir edir, öz-özünə deyir ki, kaş acmasaydım, elə bil acmaq özündən asılı idi, halbuki, insanın özündən asılı olmur və acmış uşağın atasından çörək istəməsi çox təbiidi. Məncə, heç nəyi olmayan, kasıb bir atanın oğlunu doyurmaq üçün çörək oğurlaması da təbii idi, mən də olsaydım elə edərdim, amma kiminsə sənin malını oğurladığı zaman oğruya qəzəblənmək də təbiidi, hətta ona vurmaq da. Yox, mən olsaydım, ataya şapalaq vurmazdım, axı ehtiyacı olmayan biri çörək oğurlamaz, yeməyə ehtiyacı ehtiyacı olmayan biri atasına acdığını söyləməz. Mənə uşağımın gözləri önündə vursalar və ya alçaltsalar buna dözmərəm, ölmək istəyərdim, ya da bunu edən adamı öldürmək. Axı, kimisə ödürsəm uşağım ac qalacaq, acından öləcək. Uşağın gözləri önündə atasının döyülməsi olduqca acınacaqlı mənzərədi. Görəsən, ümumiyyətlə, atanın olmaması daha pisdi, yoxsa atanın gözünün önündə döyülməsi? Mən istərdim ki, atam olsun, hər gün gözümün önündə döyülsə də bir atam olsun, hansı ki, acanda mənim üçün çörək oğurlaya bilər. Atam olsaydı bütün bunlar olmazdı. Kitabda belə yazılmışdı: “Uşaq üçün gözləri önündə döyülən atasını izləməkdən daha pis heç nə ola bilməz”. Bu yalandı, mənim anam gözlərimin önündəcə yanıb, gözlərimin önündəcə. Yəqin yazıçının atasını onun gözləri önündə döyüblər, bundan yara alıb və belə yazıb, amma anası yanmayıb gözləri önündə.

Həmin səhər məktəbdən gəlib evdə anamı gözləyirdim, işdən saat altıda çıxırdı. O gələndə kimi evdə tək olurdum, gözləyirdim. İş telefonundan zəng elədi evə, halımı soruşdu, ad günümü bir daha təbrik elədi, bir xeyli əzizlədi. Dedi ki, sənə hədiyyəm var, sonra isə yavaşca güldü. Hədiyyənin nə olduğunu soruşdum, uzun çək-çevirdən sonra kitab olduğunu dedi. Bir neçə saat gözləmədim. Hardan bilərdim ki, belə olacaq? Evdən anamın iş yerinə qədər olan on dəqiqəlik yolu qaça-qaça getdim, kəsmə yollarla getdim ki, tez çatım, ata ilə uşağı da o zaman gördüm. İş yerinə çatdım, anamı tapıb qucaqladım, üzündən öpdüm. Kağız kimi ağ

üzünü öpmək elə kağızın özünü öpməyə bənzəyirdi. Quru və soyuq idi, mən bunu hər şeydən çox sevirdim. Səbirsizliklə kitabı görmək istəyirdim, o isə mənə daddıracağı xoşbəxtlikdən zövq alıb vaxtı uzadırdı. Nəhayət kitabı gətirib verdi. Heç zaman kitabım olmamışdı, oxuduqlarımın hamısı məktəb kitabxanasının idi. Görəsən, iki günlük yemək pulumuzu bu kitaba verəndə hansı hisslər keçirmişdi? Əminəm ki, təəssüf etmirdi buna.

Anamın hücrəsi üçüncü mərtəbədə idi. Bir stul, bir masadan ibarət darısqal otaqda, tutqun işıqda kitabımı oxuyurdum, bir cəftəsi xarab pəncərəsi də vardı hücrənin. Bundan qabaq da bir neçə dəfə gəlmişdim bura. Qərribə səslər eşitməyə başladım, hay-küy, təlaş dolu, əsəbi, qorxunc səslər, qışqırıqlar... İlk öncə bu o qədər də diqqətimi çəkmədi. Kitabdan başımı qaldıracaq qədər qorxutmadı, sonra isə səslər yuvası dağılmış arılar kimi hücrəyə doluşmağa başladı. Qorxdum. İlk dəfə onda “yanır... yanğın var...” kimi səslər qulağıma dəydi. “Hara yanır, anam hardadı”. Qapını açıb nələr olduğunu bilmək istəyirdim, amma qorxurdum. Anamı düşünürdüm, inanırdım ki, gələcək, məni tək qoyan deyil. “Ana” deyə bağırmaq istəyirdim. İstəyirdim ki, bu qışqırıq bütün digər səsləri, öz canının hayında olan zavallı insanların qorxulu, təlaş dolu səslərini batırsın. Qorxu süngərə su yopan kimi canıma hopmuşdu. Bu ifadəni kitabdan oxumuşam. Özü də anamın hədiyyə etdiyi, cəmi 80 səhifə oxuduğum və davamını heç zaman oxumayacağım kitabdan. Nəfəs almağım çətinləşirdi. Bəlkə, qorxaqlıq etdim deyə anam indi sağ deyil, özüm o qapını açma bilsəydim, bir azca cəsarətli olsaydım, anam da yuxarı qalxmazdı, bütün bunlar olmazdı. Qorxular imkan vermir, nə qapıları açmağa, nə də yaşamağa. Ölümü düşünürdüm, ölmək istəmirdim, hələ görüləcək işlərim vardı, anamı sevincdən ağlatmalı idim. Qapı açıldı, anamı gördüm, tanıya bilmədim. İlk öncə ona görə ki, astagəl deyildi. Qapını açan kimi üstümə cumdu, tüstü də otağın ciyərlərinə dolmağa başladı. Saçları hələ tam yanmamışdı, üzünü isə qarqara idi, ayağındakı qırmızı corablar olmasaydı bilməyəcəkdim ki, bu qərribə varlıq anamdı. Məni o qədər öpdü ki. Əvvəlkiyə astə yox, tələsə-tələsə, sanki bir az sonra dodaqlarını əlindən alacaqdılar, dodaqsız qalacaqdı. Qapıdan çıxdıq, anam məni sınımsız qucaqlamışdı, qoruyurdu, yanğını ilk dəfə onda gördüm, get-gedə də böyüyürdü. Mənə yerimdə qalmağımı söylədi və özünü odun içinə atdı. Yəqin bir çıxış yolunun olub-olmamasını öyrənmək istəyirdi. Qulağıma pıçıldadı ki, qayıdacaq. Yanğın pişik siçana yaxınlaşan kimi yavaş-yavaş mənə sarı gəlirdi. Anamın qayıtması uzun çəkmədi. Saçları yanıb keçəllənmiş, qıpqırmızı, qanlı, tuluqlamış sifətli, yuxularda gördüyüm kabuslara bənzəyən, dodaqları kömür kimi qaralmış, dişləri açıqda qalan bu varlıq anam idimi? Qabaq dişlərindən üçü yerində deyildi. Əlləri qaynar idi, sanki, odu-alovu canına çəkmişdi, əlləri ilə mənə toxunan hissələrdə qan izləri qalırdı, qırmızı corabları da yanıb qaralmışdı. Yanmış

ət qoxusu gəlirdi anamdan. Qoxusunu dünyada hər şeydən çox sevdiyim adamdan indi dünyada hər şeydən daha çox nifrət etdiyim qoxu gəlirdi. Ağrı çəkirdi, anam. Ağrısı-əzabı yalnız can ağrısı deyildi, yanmış, tanınmaz hala düşmüş üzündə ümitsüzlüyü asanlıqla tanımaq olurdu. Bu ümitsizlik idi, onu ağrıdan. Mən bu qorxunc varlığı çox sevirdim. Əlimdən yapışdı. Hücrəyə sarı dartıb apardı. Hücrəyə niyə qayıtdığımızı anlaya bilmədim. Anam yanmış əlləri ilə bayaq oturub kitab oxuduğum stuldan yapışdı. Var gücü ilə pəncərəyə çırpdı. Cansız, gücsüz-qüvvəsiz qadın nələr edirdi. Görəsən, fikrində nə var, deyə düşündüm, şüşəni niyə sındırdı? Ağzından qan axırdı, gözlərim acışırdı, anamı yaxşı görə bilmirdim. Yaxşı ki, görə bilmirdim, hər şeyi olduğu kimi, aydın görmək dəhşətli olardı. Anam məni qucaqladı, qanlı, yanıb qızarmış üzü üzümə toxundu, zərrəcən iyrənmədim. Qulağıma pıçıldadı ki, qorxma, yaxşı oxu, böyük adam ol. Sonra da məni arxadan qucaqlayıb sinəsinə sıxdı, mən də ondan bir parça olan, ondan mənə qalan yeganə şeyi, kitabı qucaqladım, pəncərədən aşağı attı özünü, mənə birgə. Bir kitab oxumuşdum, bir qız uçduğuna inanırdı, yuxuda həmişə uçduğunu görürdü, hamını da inandırmağa çalışırdı ki, həqiqətən uça bilir. Uçduğuna elə inanırdı ki, az qalırdı məni də inandırсын. Düşünürdüm, görəsən uçmaq necə hissdə? İnsan, həqiqətən də, uça bilərmi? O qız kimi, gecələr şəhərin üzərindən uçmaq, evləri, insanları, ağacları yuxarıdan seyr etmək, süzdükcə süzmək istəyirdim. O qıza da paxıllığım tuturdu. Anam bir-iki saniyəlik də olsa bu istəyimi gərçəkləşdirdi, öz ölümü bahasına. Ən son bir səs eşitdim. Kaş kar olaydım, eşitməzdim. Budaq ki sınında necə səs çıxarır bax elə bir səs. Sonrasını xatırlamıram. Huşumu itirmişəm. Gözlərimi açanda burda idim. Gözlərimlə ağızım eyni anda açıldı, özlərim anamı axtardı, ağızım “ana” çığırdı. Bina niyə yanıb, kim yandırıb bilmirəm. Anamı oğurladı məndən, sahib olduğum hər şeyi oğurladı. Bir dəfə parkda anasını itirmiş uşaq görmüşdüm, hardasa üç-dörd yaşları vardı. Ağlamağının səsindən qulaq batırdı. O uşaq kimiyəm indi. O uşağın da paxıllığını çəkirəm. Çünki, onun anası gəldi, qucaqladı onu, yanına da yüngül şapalaq vurdu, öpə-öpə, ağlaya-ağlaya. Mənim anam isə heç zaman gələn deyil. İndi bütün analı uşaqlara, bütün gülə bilən insanlara, bütün güclülərə, yatmaqdan qorxmayanlara, kabus görməyənlərə, anasının yanmış, saçları əriyib tökülmüş halda görməyənlərə, atasının kim olduğunu bilənlərə, ət yeyənlərə, ətdən iyrənməyənlərə, ad günü keçirənlərə, hədiyyə alanlara paxıllığım tutur. Bir gün bəlkə varlı olacam, varlı adamların dostları da çox olur, bəlkə, gözəl bir ailəm də olacaq, amma heç zaman ad günü keçirməyəcəm, heç kimdən hədiyyə qəbul etməyəcəm. Qoy son hədiyyəm anamdan olsun.